

Per Øverland: Historieglimt 294

—

Presten Sagen på Lade

Jan Asbjørn Sagen har vært sokneprest på Lade i lang tid. Mange kan ikke huske noen annen sokneprest på halvøya. I mange familier har han vært prest ved dåp, konfirmasjon og vielse gjennom flere generasjoner. I gamle dager var

Over: Jan Asbjørn vil definitivt også huskes for konfirmantleirene på Mjuklia.

det vanlig at prestene satt lenge i sine embeter. I dag er det uvanlig. De fleste bytter stilling etter noen få år. I vår tid er jo folk gjerne utålmodige også i arbeidslivet. Også av denne grunnen er det nærliggende å vie et historieglimt til Jan Asbjørn Sagen.

Den 10. februar 2019 ble det innsatt ny sokneprest i Lade menighet. Det er Angelika Grandy-Teig som er født og oppvokst i Østerrike. Hun er gift norsk. Hennes mann er også prest i Trondheim. Det er Andreas Grandy-Teig som er sokneprest i Domkirken og Vår Frue kirke. De har tre barn.. Det er altså mye nytt som kommer til prestedtjenesten på Lade med den nye presten. Kanskje er

den store endringen et fortrinn både for prest og menighet. Det nye kan bli en berikelse i den lange rekken av mannlige prester i eldgamle Lade kirke.

Adresseavisen hadde stor dekning av avskjedsgudstjenesten 27. mai 2018. I ingressen til artikkelen skriver journalist i avisa, Roy Tommy Bråten: «*En fullsatt Lade kirke tok søndag farvel med Jan Asbjørn Sagen, presten deres gjennom 28 år. Selvfølgelig ble det både latter, tårer og applaus.*» Det var treffende. Selv begynte Sagen sin preken med å si at det ville bli en gudstjeneste med vemod, følelser og takk. Og det ble det. Noen timer etter gudstjenesten sa Sagen til journalisten at han mente den ble preget av minner og det kristne budskapet. Denne dobbeltheten er verd å merke seg. Minner er det mange av etter 28 år og det andre var budskapet. Noe av det som har vært typisk for hans tjeneste, er at det sentrale i det kristne budskapet alltid har vært sentralt. Hans tilhørere gjennom årene har på utallige måter fått tak i at den allmektige Gud er der for oss og en ny vei er åpnet til Guds hjerte ved Sønnens gjerning på jord. Han har med andre ord vært en evangelisk prest eller en evangelist i egentligste forstand.

Lade var proppfull av folk. Det vil si omkring 260 mennesker. Flere er det ikke plass til middelalderkirka. Presten spurte folk om de trodde det var julegudstjeneste siden de var så mange. Til vanlige søndag er de kirkesøkende av varierende antall som i så mange kirker idag. Folk må gjerne forvente noe spesielt for å komme til kirke. Jan Asbjørn stod første gang på prekestolen i Lade kirke den 4. februar 1990. Det er lenge siden og mye å minnes siden den gang. Avskjedsgudstjenesten startet ved at representanter for 24 av hans 27 konfirmantkull optrådte under preludiet. En fra hvert kull kom opp med en rose til presten. Det var sterkt og morsomt. Hver fikk sin klem. Presten husket navnene på dem alle! Det forteller litt om hvor mye han hadde lagt vekt på forberedelsen til konfirmasjonen. Det er ingen hemmelighet at Sagen har likt arbeidet og ansvaret med konfirmasjonsforberedelsen meget godt. Det forteller litt at mange av de tidligere konfirmantene både ble ledere på senere konfirmantleirer og har vært aktive i andre oppgaver i menigheten.

Presten Sagen har det aldri blitt kjedelig å høre på. Han har arbeidet mye med sine prekener, men det er ikke blitt taler som går over hodet på folk. Han hadde gjerne en ting med seg for å illustrere sine poeng. Han har av og til vært rene showmannen. Han har rappet flere taler. Typisk var avskjedsprekenen.

Han tok utgangspunkt i selve kirkerommet som folk så rundt seg. Han startet ved kirkedøra og via døpefont og altertavle og endte ved prekestolen. Den kalte han verandaen. Fra en veranda blir det ofte ropt viktige beskjeder for eksempel til ungene. *«Jeg har også en viktig beskjed i dag, fra Jesus i Matteus 28.20: Jeg er med dere alle dager inntil verdens ende, sier han».*

Jan Asbjørn Sagen er trønder. Han ble født 13. mai 1956 i Singsås i Midtre Gauldal. Hans foreldre er Sigrun Kulmo og Anders Sagen. Han vokste opp på foreldrenes gårdsbruk i Singsås. Hans far var kirketjener og sønnen var ikke store karen da han begynte å bli med sin far til kirken. Han ble vant til å hjelpe til med farens sysler og ble hjemmevant i kirken. Jan Asbjørn ble student i 1976 og tok teologisk embetseksamen ved Menighetsfakultetet (MF) våren 1981. Han ble ferdig med det praktisk-teologiske seminar ved MF våren 1982. Samme år ble han ordinert til prest for å tjenestegjøre i Feltprestkorpsset ved Skyte- og Vinterskolen for infanteriet, Terningmoen garnison ved Elverum. Han har ved siden av sivil prestetjeneste, vært distriktsprest i Heimevernet og tidvis tjenestegjort ved andre militære avdelinger. I 1983 ble han kapellan i Strindheim menighet med Charlottenlund som tjenestested og bistilling ved Strinda alders- og sykehjem. Der var han til han ble kapellan i Lademoen med hovedansvar for Lade kapelldistrikt. Da Lade ble eget sogn, ble han sokneprest der. Han var altså «Ladepresten» i 28 år. I 2008 giftet han seg med Sylvia Rasmussen; selvsagt i Lade kirke! De bor i blokkleilighet på Lade.

I *Menighetsblad for Baklandet, Lademoen og Lade* nummer 1-2018 finner vi på forsiden et bilde av Sagen foran alteret i Lade kirke. Inne i bladet er to sider viet avskjeden. Sist i intervjuet spørres det om tanker på tiden som pensjonist. Svaret er: *«Det året som kommer nå etter sommeren skal jeg bruke til å tenke og takke, men også legge fra meg ting som virkelig har gjort vondt. Hvis man skal ta del i folks smerte og fortvilelse, kan man ikke se på fra utsiden, du må gå inn og dele. På ett vis skal det bli godt å legge fra seg det ansvaret. Prosjektet nå er å være mindre preste-sagen og bli privat – Jan Asbjørn. Jeg kommer til å ta et sabbatsår, finne et liv uten å være prest. Prestejobben har fylt mye av livet mitt, men det har også vært meg. Det har aldri vært noen andre enn Jan Asbjørn i Sagen. Og: Jeg pensjonerer meg ikke fra å være venn, bo på Lade eller å gå i kirka. Jeg har til og med tenkt å gå med menighetsbladet!»*

